

Як ймовірно мирне врегулювання війни Росії проти України вплине на кримінальне переслідування та покарання міжнародних злочинів?

Українські органи кримінальної юстиції та міжнародні інституції, як-от Міжнародний кримінальний суд (МКС) та спеціальні місії ООН, зафіксували численні злочини, вчинені представниками держави-агресора: депортацію дітей, вбивства цивільних, тортури, зґвалтування, знищення цивільної та критичної інфраструктури. Важко сказати, які з міжнародних злочинів не вчинили росіяни проти українців. Покарання цих злочинів є важливим задля відновлення справедливості, на чому наголошує пункт 7 Української формули миру. Втім, після відновлення перемовин в Стамбулі в травні 2025 року в ЗМІ з'явилися повідомлення про те, що російська сторона наполягає на «відмові від взаємних претензій щодо збитків від бойових дій». Подібні пропозиції не можуть не викликати занепокоєння стосовно того, чи не стане безкарність міжнародних злочинів ціною мирного врегулювання.

Чи не може виявитися елементом мирного врегулювання проголошення Україною амністії для тих, хто вчинив міжнародні злочини, або ж фактичне припинення зусиль з притягнення до відповідальності та покарання цих осіб без проголошення амністії?

Як відреагує на подібні ймовірні кроки МКС та чи не виявиться Україна в такому разі державою, яка «не бажає належним чином здійснювати розслідування або кримінальне переслідування»? Чи є релевантним досвід використання амністії як елементу врегулювання інших збройних конфліктів для українського контексту?

Чи є ризик, що мирні переговори можуть призвести до активації статті 16 Римського статуту МКС про відстрочку розслідування або кримінального переслідування, що на невизначений строк "поставить на паузу" розслідування МКС ситуації в Україні?

Чи існує ймовірність, що мирне врегулювання може зірвати процес створення Спеціального трибуналу з покарання злочину агресії проти України?

Як відреагують на мирне врегулювання війни Росії проти України треті держави, які ініціювали кримінальні провадження у зв'язку з російськими злочинами на основі принципу універсальної юрисдикції? Чи не справить мирний процес «охолоджувальний» вплив ці розслідування?

Чи можливо взагалі знайти баланс між досягненням миру та уникненням загроз для правосуддя та встановлення істини?